UUTISET

Perusvolyymi tehdään kauppojen omilla tuotemerkeillä ja kannattavuutta omilla brändituotteilla sekä erikoisjauheilla. **TOIMITUSJOHTAJA JOUKO JUNTUNEN, KUUSAMON JUUSTO**

Eero Vottonen tähtää kokkien MM-kisoihin

Suomen edustajaksi kokkien maailmanmestaruuskilpailuihin kaudelle 2015–2017 valittiin **Eero Vottonen** helsinkiläisestä ravintola Olosta.

Karsintakisa Suomen Bocuse d'Or -edustajaksi käytiin lauantaina Kevätmessuilla Helsingissä. Vottosen taisteluparina oli Vuoden Kokki 2015 **Ismo Sipeläinen**.

Vottonen on toiminut aiemman Bocuse d'Or -edustajan **Matti Jämsénin** valmentajana.

Kilpailutehtävänä oli valmistaa viidessä ja puolessa tunnissa 12 kala- ja liha-annosta. Pakolliset raaka-aineet olivat kotimainen kirjolohi ja osteri. Liha-annoksessa tuli olla naudan sisäfileetä, häntää tai rintaa.

Päätuomari **Filip Langhofin** mukaan Vottonen erottautui voittajaksi viimeistellyllä suorituksella ja vahvalla tekniikalla.

Vottosen kauden ensimmäinen näytön paikka on Euroopan osakilpailu Budapestissa toukokuussa 2016. Sieltä 12 maata jatkaa matkaansa Lyoniin, jossa kisataan kokkien MM-finaali tammikuussa 2017.

KATJA LAMMINEN

TALOUDESTA LYHYESTI

Lama laskee oluen hintaa

Olutsalkkujen hinnat kaupoissa ovat laskussa. Hintakilpailua luovat kuluttajien heikentynyt ostovoima ja alkoholin matkustajatuonti. Panimoliiton mukaan tiukka tilanne on kadottanut alalta tuhansia työpaikkoja viime vuosina.

Sinebrychoffin Koff on monissa kaupoissa halvin kolmosolut. Esimerkiksi S-ryhmän Prismassa pikkutölkki maksoi loppuviikosta 90 senttiä.

Kesko kinaa tuottajien kanssa

Keskon pääjohtajan **Mikko Helanderin** mielestä ulkomaisten kauppaketjujen tulo Suomeen heikentää suomalaisten ruuantuottajien asemaa.

"Kotimaiset kauppaketjut tarjoavat kaupoissaan noin 80 prosenttia kotimaisia tuotteita ja 20 prosenttia ulkomaisia. Ulkomaisilla kaupan alan jäteillä suhde on jotakuinkin päinvastainen."

Keskisuomalaisen haastattelu poiki väittelyn Uuden Suomen sivuille perjantaina.

Kanalayrittäjä, poliitikko **Mikko Välttilä** (vihr.) korosti blogissaan viljelijöiden hyötyvän kilpailun lisääntymisestä, sillä nyt suuret ketjut polkevat tuottajahintoja.

"Kun Suomeen vihdoin on syntynyt orastava alku toimivasta markkinataloudesta ruokakaupassa, niin pörssiyhtiön pääjohtaja alkaa valittaa, että tämä on epistä!" Välttilä napauttaa.

Kuusamon Juusto näkee valoa tunnelin päässä

Rahoitusvaikeuksista kärsinyt Kuusamon Juusto kertoo saaneensa uutta pääomaa 3–4 miljoonaa euroa. Yhtiö tarvitsisi vielä ainakin saman verran lisää.

PEKKA FALI

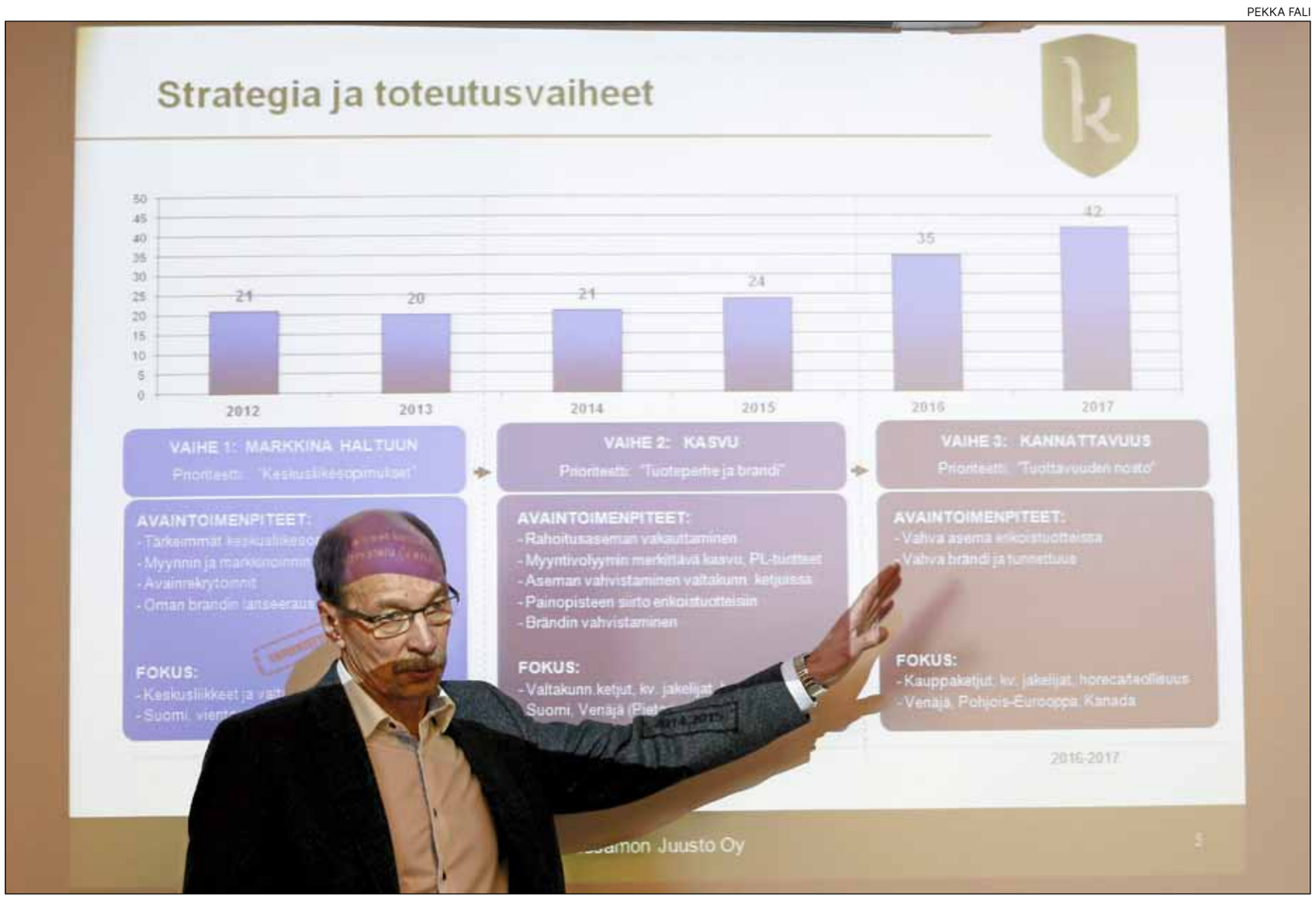

Kuusamon Juuston toimitusjohtajan Jouko Juntusen mukaan yhtiö pyrkii nyt vakauttamaan rahoitusasemansa. Ensi vuodesta lähtien liikevaihdon pitäisi kasvaa jo reilusti erikoistuotteiden ja viennin avulla.

KUUSAMO (MT)
Viime vuosi oli Kuusamon Juustolle vaikea. Yhtiö eli kriittisiä aikoja, kun kassavirta ei meinannut riittää meijerin pyörittämiseen.

"Se oli vuoden verran kestävä finanssialan korkeakoulu", toimitusjohtaja **Jouko Juntunen** kuvailee.

Kuusamon Juusto tarvitsee 8–9 miljoonaa euroa uutta pääomaa. Juntusen mukaan siitä on nyt kasassa noin puolet. Rahoittavia tahoja hän ei kerro.

"Toivottavasti kesään mennessä koko summa on kasassa. Sen jälkeen tiedotamme asiasta lisää."

Yhtiö kuitenkin uskoo, että se pääsee jaloilleen ja kannattavuus paranee.

Kolme vuotta itsenäinen
Kuusamon Juuston tarina itsenäisenä yhtiönä alkoi vuonna 2012, kun Kuusamon Osuusmeijerin perhetilat lunastivat lähes 50 vuotta toimineen juustomeijerin itselleen.

Kuusamon Juusto osti juuri entisen pääomistajan Arlan 19,99 prosentin osuuden itselleen.

Juntusen mukaan Arla ei panostanut riittävästi kuusamolaisten juustojen myyntiin.

"Halusimme, että Koillismaalla tuotettu maito jalostetaan täällä. Yhteen juustokiloon menee kymmenen litraa maitoa. Ei ole järkevää kuljettaa maitoa kauas nesteenä."

Arlasta irtautuminen tarkoitti kuitenkin oman myynnin, markkinoinnin ja taloushallinnon käynnistämistä puhtaalta pöydältä.

Oman haasteensa tuo juuston pitkät kypsymisajat.

Varastossa on kiinni 8–9 miljoonaa euroa. Emmental-juusto kypsyy varastossa jopa 1,5 vuotta, Juntunen toteaa.

Brändi tutuksi
Juntunen myöntää, että Kuusamon Juuston toiminta käynnistyi alunperin liian pienellä pääomalla.

Se kuitenkin onnistui saamaan kaikki keskusliikkeet asiakkaiksi ja pääsemään omilla tuotteillaan markkinoille.

Nyt yhtiö pyrkii vakauttamaan rahoitusasemaansa valmistamalla tietyn määrän kaupan oman merkin tuotteita eli niin sanottuja private label -tuotteita. Joka juustokilosta jää yli heraa, josta tehdään proteiini- ja laktoosijauhevalmisteita.

"Perusvolyymi tehdään kauppojen omilla tuotemerkeillä ja kannattavuutta omilla brändituotteilla sekä erikoisjauheilla", Juntunen linjaa.

Kuusamon Juusto uskoo menestyvänsä jatkossa omilla juustomerkeillään ja myönteisellä mielikuvalla, joka ammentaa voimansa Kuusamon pohjoisesta ja puhtaasta luonnosta.

Viime vuonna yhtiö ei laittanut euroakaan markkinointiin. Siitä huolimatta se nousi Markkinointi ja Mainonta -lehden listauksessa 200 tunnetuimman brändin joukkoon Suomessa.

Vienti tyrehtyi
Kuusamon Juustolla on nyt 2–3 prosentin markkinaosuus kotimaassa myydyistä juustoista.

Sen tavoite on nostaa osuuttaan 5–6 prosenttiin.

Viime vuonna yhtiö vei tuotteittaan Venäjälle ennen kuin tuontikielto astui voimaan.

Myös vienti Israeliin pysähtyi, sillä yhtiö ei ole pystynyt vastaamaan kotimaankaan kysyntään rahoitusvaikeuksien vuoksi.

SUVI NIEMI

MEIJERI

Juustoa pohjoisen maidosta

Kuusamon Osuusmeijerillä on noin 110 maidontuottajaa Kuusamossa, Pudasjärvellä, Taivalkoskella, Posiolla, Sallassa, Kemijärvellä ja Pelkosenniemellä.
Kuusamon Juusto Oy hankkii maidon osuusmeijerin tuottajilta.
Viime vuonna Kuusamon Juusto jalosti 27 miljoonaa litraa maitoa juustoiksi ja proteiinituotteiksi. Liikevaihtoa kertyi 21 miljoonaa euroa.
Tänä vuonna yhtiö uskoo jalostavansa 30 miljoonaa litraa. Liikevaihtoa toivotaan kertyvän 25 miljoonaa euroa.
Yhtiön päätuotteita ovat kermajuustot, edamit, emmentalit, savujuustot, sulatejuustot ja raasteet.
Meijeri työllistää suoraan noin 100 henkilöä, ja välillisesti noin 400, kun mukaan lasketaan muun muassa maidontuottajat ja kuljetusyrittäjät.

Tuottaja arvostaa omaa meijeriä

MTK-Kuusamon puheenjohtaja, maidontuottaja **Taina Laukkanen-Ervasti** pitää omaa meijeriä erittäin tärkeänä. Se tuo työtä noin sadalle kuusamolaiselle ja välillisesti paljon useammalle.

"Lähes jokainen tuntee jonkun, joka on meijerissä töissä."

Laukkanen-Ervastin mukaan juuston maine on hyvä ja kysyntää riittää. "Toivon, että paikkakuntalaiset hoksaisivat, kuinka hyviä tuotteita Kuusamossa tehdään. Juustoja kannattaa viedä tuliaisiksi."

Yhdeksän vuotta maitotilan isäntänä ollut **Antti Lehtoaho** sanoo, että lähimeijeri nostaa motivaatiota tilanpitoon. "Jos maito menisi kovin kauas, se olisi kuin pisara meressä."

Ottajia maidolle kuitenkin olisi, vaikka Kuusamossa meijeriä ei olisikaan, Lehtoaho uskoo.

Viime vuonna muutama maidontuottaja lähti Kuusamon Osuusmeijeristä, kun yhden maitotilin maksu viivästyi.

"Hiljattain saimme tiedon, että rahoitusta löytyy ja maitotilit maksetaan normaalisti", Laukkanen-Ervasti kertoo. "Meijerin vaihtaminen ei auta, sillä jos tuottajahinta laskee, se laskee kaikilla meijereillä."

Kuusamon Osuusmeijeri maksaa tuottajille maidosta nyt 38 senttiä litralta.

"Perusjuustoilla kova kilpailu"
PTT:n tutkimusjohtaja **Perttu Pyykkönen** pitää Kuusamon Juuston tilannetta vaikeana, vaikka mahdollisuuksia menestykseen toki on.

Hankala taloustilanne ja Venäjän tuontikielto heikensivät meijerin hataraa taloudellista lähtötilannetta entisestään.

Pyykkösen mukaan pienet juustonvalmistajat voivat menestyä erikoistuotteillaan, joita kuluttajat haluavat ostaa hieman kalliimpaan hintaan.

"Paimenpoika-kermajuusto on samantyyppinen kuin Valion Oltermanni. Perusjuustoilla on kova kilpailu." Oltermannia on myyty alennuksella.

Hän näkee kuitenkin lupaavana, jos varastoissa kypsyvät juustot alkavat pikkuhiljaa tuottaa kassavirtaa.

SUVI NIEMI

UUTISTAUSTA

Siitä puhe mistä puute

Vielä kerran on palattava toistuvasti kuultuun hokemaan, joka on totta: Suomeen ei tällä hetkellä kohdistu suoranaista sotilaallista uhkaa.

On syytä kysyä: Kannattaako sotilaallisen uhan ilmestymistä jäädä kädet taskussa odottelemaan? Tai, jos uhka jonain päivänä ilmenisi, mitä ihmettä sitten tehtäisiin?

Ulkopoliittisen instituutin tohtori **Kristi Raik** sanoo, että Venäjän Euroopalle aiheuttama strateginen uhka koskee myös meitä. Maanpuolustuskorkeakoulun tohtorin **Saara Jantusen** mukaan Venäjän informaatiosodankäynti kohdistuu näkyvästi Suomeen. Tohtori **Olli Rehn** totesi tässä lehdessä viikko sitten, että nämä uhat ovat todellisia, mutta niitä vastaan olemme lähes voimattomia.

Pitkän linjan politiikan toimittaja **Unto Hämäläinen** huomautti Hesarissa jokin aika sitten, että Suomi on ainoa EU:n jäsenmaa, jolla on yhteinen raja Venäjän kanssa, mutta ei muuta ulkoista turvaa kuin EU:n solidaarisuuslausekkeet. Emme siis ole vain voimattomia, vaan myös yhtä suojattomia kuin puolueeton Suomi talvisodan alla Kansainliiton jäsenmaana.

Venäläistä todellisuutta
Viikko sitten Ulkopoliittinen instituutti järjesti Helsingissä päivän mittaisen seminaarin, jossa pohdittiin turvallisuutta ja turvattomuutta Euroopassa. Siihen osallistui myös kolme venäläistä tutkijaa, yksi nainen ja kaksi miestä. Heidän esitystensä kautta yleisölle välittyi nykyisen Venäjän poliittinen todellisuus aidoimmillaan.

Taloustutkija **Natalia Zubarevitš** teki selväksi, että Venäjän talous lähti laskuun hyvissä ajoin ennen Ukrainan kriisiä.

Ilman että luennoitsija sitä suoraan sanoi, kuulijoille kävi selväksi, että Krim vallattiin ja sitä seurannut patrioottinen hysteria luotiin kansan huomion kääntämiseksi pois kuihtuvan talouden ongelmista. Georgialta anastetun Etelä-Ossetian äskettäinen liittäminen Venäjään jatkaa samaa linjaa.

Miehet oli lähetetty Moskovasta uhkailemaan ja pelottelemaan kuulijoita.

He tekivät selväksi, että ellei Venäjän "oikeutettuja vaatimuksia" Ukrainan suhteen hyväksytä, Venäjä voisi irtautua olemassa olevista kansainvälisistä sopimuksista ja vetäytyä muusta yhteistyöstä Yhdysvaltain ja EU:n kanssa terrorismin ja Isisin vastaisessa toiminnassa, Syyriassa, Iranissa ja Libyassa. Myös ydinaseiden käytön mahdollisuuteen vihjattiin.

Miten ovat puoluejohtajamme vaalikampanjassa suhtautuneet näihin asioihin?

Eivät mitenkään. He toistelevat vanhoja fraaseja, joiden mukaan mitään uhkaa ei ole, nykyiset ratkaisut palvelevat meitä hyvin eikä tarvetta uusiin arvioihin ole.

Kovin paljon muuta sanottavaa heillä ei tunnu olevan, minkä vuoksi he näyttävät jättäneen nämä ikävät asiat tasavallan presidentin murheeksi.

Mistä johtajuus?
Tuoreessa taustamuistiossa tohtori **Kristi Raik** pohtii poliittisen johtajuuden ongelmaa Euroopan Unionissa. Hän toteaa, että liittokansleri **Angela Merkelin** nousu unionin kiistattomaksi ulkopoliittiseksi johtajaksi on vahvistanut unionia ja koitunut jäsenmaiden eduksi.

EU:n sopimuksissa ei kuitenkaan ole mainintaa siitä, että suurimman jäsenmaan johtaja voisi nousta tällaiseen asemaan. Lissabonin sopimuksen mukaan asema kuuluisi lähinnä Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle **Donald Tuskille**. Hän ei kuitenkaan ole siihen yltänyt, mutta on sen sijaan merkittävällä tavalla tukenut Merkelin toimintaa rakentamalla konsensusta jäsenmaiden johtajien kesken.

Samanlaista työnjakoa voisi käyttää, jos halutaan palauttaa selkeä johtajuus Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan.

Näin valtiosäännön kirjaus, jonka mukaan presidentti johtaa ulkopolitiikkaa yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa, saisi uudenlaisen tulkinnan. Kuljettajan paikalle nousisi nyt kansan valitsema presidentti, jonka linjaukset eduskunnan valitsema pääministeri legitimoisi huolehtimalla siitä, että sekä hallitus että puoluejohtajat niitä noudattavat.

Mitä Venäjään muuten tulee, niin ulkopolitiikassa sitä ei pidä sen paremmin pelätä kuin vihata. Edellinen johtaa nöyristetyyn, jälkimmäinen konfliktiin. Kummatkin johtavat katastrofiin.

JARMO MÄKELÄ on ulkomaantoimittaja.